

GÖTEBORGS 8:E
BAPTISTFÖRSAMLING

DEN HELIGE ANDES HÄNDER

Efesierbrevet 6:21-24 • Predikan G8B 2024-02-25 (Fågelbergskyrkan) • Johnny Lithell

INLEDNING

Så har vi kommit till den 85:e och sista predikan från Efesierbrevet. Jag måste erkänna att det är med ett styng av sorg jag tänker på att behöva lämna det här fantastiska brevet som har betytt så mycket för mig och som har varit en del av den här församlingens liv under så lång tid. Vi har alltså kommit till avslutningen, till brevets sista fyra verser, som knyter ihop flera av de teman som har löpt genom brevet från början till slut. Dels återkommer vi till hur viktig församlingen är för Paulus och vilken central roll den har i Guds rike. Och dels ska vi titta på den välsignelse han ger, som talar om frid, kärlek och nåd – dessa fantastiska verkligheter som har präglat Paulus undervisning från brevets andra vers.

Jag delar alltså upp predikan i två punkter. Paulus gör två saker. Han sänder två saker. Dels sänder han en broder till uppmuntran för församlingen. Dels sänder han en välsignelse till kraft. En broder till uppmuntran och en välsignelse till kraft.

I. EN BRODER TILL UPPMUNTRAN

För det första: han sänder en broder till uppmuntran. Paulus skriver,

Efesierbrevet 6:21-22 (SFB-15)

²¹För att också ni ska få veta hur jag har det och vad jag gör kommer Tychikus att berätta allt för er. Han är en älskad broder och trogen tjänare i Herren, ²²och jag sänder honom till er just för att ni ska få veta hur det är med oss och för att han ska uppmuntra era hjärtan.

Det är anmärkningsvärt hur intimt hans band är till den här församlingen. Han vill att de ska få veta hur det är med honom. Återigen ser vi hur grundläggande församlingen är i Paulus förståelse av evangeliet. Att Kristus kom till världen för att frälsa syndare, men inte för att frälsa ett antal individer som skulle vara oberoende av varandra utan för att frälsa ett folk, en gemenskap, en kropp. Han kom för att inte bara upprätta relationen mellan Gud och människa utan också för att riva skiljemuren mellan judar och hedningar och göra de två som tidigare var fiender till en ny människa. Han kom för att vi skulle ha gemenskap med Gud och med varandra. Trots att Paulus sitter i fängelse förstår han att han har ett ansvar inför sina bröder och systrar i församlingen. De älskar honom och vill veta hur han har det och därför sänder han sin älskade broder Tychikus för att låta dem veta och för att han ska vara till uppmuntran för dem.

Ser du att det finns ett band här som inte går att ta bort? Det finns en kärlek här som det geografiska avståndet inte kan ta bort. Paulus vet att även om han själv klarar sig i alla

omständigheter finns det en församling som är angelägen att veta hur han har det och därför vore det ett svek av honom att inte låta dem veta.

Gud har fogat samman kroppen och om en lem lider, lider hela kroppen. Om en lem hedras, gläder sig alla lemmarna med den (1 Kor 12:26). Att få veta hur Paulus har det är en uppmuntran för dem. Sådant är livet i en kristen församling. Vi är förenade med ett band som innebär att om någon bara försvinner så gör det ont.

Vem är Tychikus?

Men vem är då denne Tychikus som Paulus sänder? Han nämns fem gånger i Bibeln, det vill säga, fyra gånger utanför Efesierbrevet, och jag tänkte att vi skulle titta på alla dessa texter.

Vi börjar i Apostlagärningarna 20.

Apostlagärningarna 20:2-6 (SFB-15)

2 Han reste genom det området och talade många uppmuntrande ord till bröderna. Därefter kom han till Grekland, 3 där han blev kvar i tre månader.

När han sedan skulle avsegla mot Syrien hade judarna planerat ett attentat mot honom, och han bestämde sig då för att resa tillbaka genom Makedonien.

Nu kommer han att nämna fyra män som reser tillsammans med Paulus på väg mot Jerusalem, men som fick resa före och så skulle de förenas på vägen söderut, i Troas, i nordvästra Turkiet.

4 Med honom följde Sopater, Pyrrhus son, från Berea, Aristarchus och Secundus från Tessalonike, vidare Gaius från Derbe och Timoteus **samt Tychikus och Trofimus från Asien**. 5 Dessa reste i förväg och väntade på oss i Troas, 6 medan vi själva seglade ut från Filippi efter det osyrade brödets högtid. Fem dagar senare träffade vi dem i Troas, där vi stannade i sju dagar.

Så han är från Asien, det vill säga det vi idag kallar Turkiet. Troligtvis är han från Efesos. Han var en av de män som Paulus tog med sig till Jerusalem. Det fanns flera anledningar till varför Paulus var på väg mot Jerusalem, men en viktig anledning var att han skulle leverera församlingarnas gåvor till församlingen där eftersom det var hungersnöd (Apg 24:17).

Vi kan inte veta säkert, men många tror att den här listan av resekamrater är representanter från de olika regionerna och församlingarna som gett pengar som Paulus samlat ihop till församlingen i Jerusalem och att det är därför Lukas, som har skrivit Apostlagärningarna, säger att det finns folk från Berea, från Tessalonike, från Derbe och så de två från Asien. Det verkar troligt. Om så är fallet innebär det att dessa måste ha varit trovärdiga och väl respekterade personer som församlingarna hade stort förtroende för.

Den andra gången han nämns är i vår text i Efesierbrevet. Den tredje gången liknar Efesierbrevet och är i Kolosserbrevets avslutning.

Kolosserbrevet 4:7-9 (SFB-15)

7 Vad mig beträffar kommer Tychikus att berätta allt för er. Han är en älskad broder och en trogen tjänare och medarbetare i Herren, 8 och jag sänder honom till er just för att ni ska få veta hur vi har det och för att han ska uppmuntra era hjärtan. 9 Tillsammans med honom kommer vår trogne och älskade broder Onesimus, som är en av er. De kommer att berätta för er om allting här.

Återigen säger Paulus att han är en älskad broder och en trogen tjänare, precis som i Efesierbrevet. Här lägger Paulus också till att han är en medarbetare i Herren. Tillsammans med Onesimus ska de berätta om allting här.

Så Paulus har sänt Tychikus till Efesus för att berätta om honom och här ser vi att han har sänt honom till Kolosse i samma ärende.

Paulus nämner Tychikus två gånger till. Dels i avslutningen av sitt andra brev till Timotheos. Timotheos var alltså pastor i församlingen i Efesus och Paulus avslutar brevet med ett antal personliga instruktioner. Tillsammans med flera andra saker säger han i den 2 Tim 4:12,

2 Timotheosbrevet 4:12 (SFB-15)
”Tychikus har jag sänt till Efesus.

Det är alltså andra gången han sänder Tychikus till Efesus – dels en gång för att leverera brevet och en gång för att hjälpa Timothos.

Den sista gången han nämns är i Paulus brev till Titus. Titus var pastor i församlingen på Kreta. Till honom säger Paulus i avslutningen på brevet.

Titusbrevet 3:12 (SFB-15)
”När jag sänder Artemas eller Tychikus till dig, skynda dig då att komma till mig i Nikopolis. Jag har bestämt mig för att stanna där över vintern.

Vi har alltså två tillfällen där Paulus sänder Tychikus till två olika församlingar så att en pastor för församlingen tillfälligt ska kunna lämna församlingen och hälsa på Paulus.

Om vi väger samman dessa fem tillfällen Tychikus nämns i Nya testamentet, vad kan vi då dra för slutsatser om honom?

Ja, utan tvekan kan vi tänka högt om honom eftersom Paulus tänker högt om honom. Kom ihåg att Paulus inte var någon som slätade över saker eller som inte vågade säga vad han tycker. Om du minns resten av avslutningen på Andra Timotheosbrevet säger han saker som ”Demas har övergett mig av kärlek till den här världen” och ”Kopparsmeden Alexander har gjort mig mycket ont... Du måste vara på din vakt mot honom...” Men Tychikus omnämner han som en älskad broder, en trogen tjänare och en medarbetare i Herren. Uppenbarligen är det en person som Paulus kan ge sina största förtroenden till.

Jag har redan nämnt dem, men jag vill återkomma till tre saker som står ut när vi funderar på vem Tychikus är.

1. Till uppmuntran

För det första ser vi att han var en person som uppmuntrar. Paulus sänder honom för att uppmuntra församlingen i Efesus. En del av den uppmuntran har vi redan berört. Det var till uppmuntran för församlingen att få veta hur det var med Paulus eftersom de älskar honom. Det finns en massa praktiska saker de vill veta. Hur mår han? Är han frisk? Hur klarar han sig? Har han tillräckligt med kläder för att klara vintern? Finns det något vi kan göra för honom?

Men det finns mer uppmuntran än bara att få veta hur det var med Paulus. Det grekiska ordet som används här i Efesierbrevet 6:22 är παρακαλέω, det vill säga, samma ord som

används för den helige Ande när Anden kallas för ”hjälparen” (fast i substantivform) i Johannes 14:16. Det är också samma ord som används i Efesirebrevet 4:1, där Paulus *uppmuntrar* församlingen att leva värdigt sin kallelse.

Att uppmuntra församlingen är att uppmana dem, att hjälpa dem, att trösta dem och ge dem kraft. Inte bara genom att säga ”ni är bra, ni är bra”, utan att uppmuntra dem i deras kärlek till Kristus, att uppmana dem att fortsätta kampen. Att påminna dem om den kraft de har fått och vad det innebär för deras liv. ”Ni kan fortsätta. Han är mer er! Han älskar er och därför kan ni älska varandra!” Det är en uppmuntran i evangeliet, att påminna församlingen om vilka de är i Kristus, om allt de fått som en gåva och hjälpa dem och ge kraft att fortsätta leva till Guds ära.

Älskade vänner, vilken ofattbart viktig tjänst detta är i en församling. Den församling som präglas av uppmuntran, vilken underbar församling det är. Så underbart det är att få vara bland vänner, bland bröder och systrar, som hela tiden ställer sig själva frågan hur man kan vara till uppmuntran för någon annan. Det kan förstås handla om att man säger något till någon annan, att man uttrycker tacksamhet för något positivt man ser i den andres liv, eller att man uttrycker tacksamhet för arbete som den andre har lagt ner eller att man skickar ett meddelande till uppmuntran, att man ber för någon annan och skickar ett bibelord eller vad som helst. Men det kan också vara andra saker. Jag har blivit fantastiskt uppmuntrad genom att någon som har bakat kakor tänkte på mig och tog med en påse bara för att hon vet hur mycket jag tycker om dem. Eller att någon kommer hem till mig och hjälper mig att bära sten.

Det finns så mycket man kan göra om man bara ställer sig själv frågan, ”hur kan jag vara till uppmuntran för honom eller henne?” Man kan pärla ett armband eller skriva ett kort eller köpa en liten present. Det kan låta som att jag skryter, men en gång fick jag en liten tub med sår salva. Igår fick jag en video med några som sjöng på tyska. Det är underbart! Det behövs inte mycket, men det betyder mycket. Tychikus sändes för att uppmuntra församlingen, och vilken viktig tjänst det är.

2. Trogen tjänare – pålitlig

För det andra ser vi att han är, som Paulus uttrycker det, ”en trogen tjänare.” Det är det tydligaste vi ser hos honom. Paulus har fullt förtroende för honom. När gåvan ska levereras till Jerusalem: Tychikus kan göra det. När brevet ska levereras till Efesos tillsammans med de senaste nyheterna om Paulus: Tychikus kan göra det. När brevet till Kolosse ska levereras: Tychikus kan göra det. När Timotheos behöver avlösning så att han kan åka och hälsa på Paulus: Tychikus ordnar det. När Titus behöver avlösning på Kreta: det tar Tychikus hand om.

Uppenbarligen var det här en person som visat sig trofast och trovärdig. Han var där och han var redo. När någon behövdes för att vägleda dem som precis kommit till tro. När någon behövdes för att möblera rummet där de skulle samlas. När någon behövdes för att gå hem till den som var sjuk och uppmuntra honom.

Återigen är det en inspirerande förebild att ta fasta på. Tänk att få beskrivas på det sättet. ”Han är trofast. Det går att lita på honom. Han är trogen. Det är en person vi kan räkna med.” Att Tychikus får så stora förtroenden innebär förstås att det är en person som under lång tid visat sig vara trogen i det lilla. Han är inte för fin för att städa när alla andra har gått. Han sköter gärna den där marktjänsten som är en förutsättning för att allt ska fungera. Den

skotske pastorn och teologen Sinclair Ferguson kallar i sin kommentar Tychikus för ”den helige Andes händer.” Det är en sortens person som följer den helige Andes meningar och gärna vill använda sina händer i tjänst för Gud. Som gärna hjälper till där det behövs.

Återigen vill jag uttrycka min tacksamhet för alla Tychikusar i den här församlingen som trofast sköter både enkla och svåra uppgifter som behöver fungera för att församlingen ska fungera. Som gärna ställer sin tid och sina resurser till förfogande och som sköter sysslor som inte får så mycket uppmärksamhet. Som är förutsägbara på alla positiva sätt. Som man vet kommer att vara där och som man kan fråga om nästan vad som helst. Det är underbart.

3. Tillfällig pastor

För det tredje såg vi att Paulus sänder Tychikus för att hjälpa till som tillfällig ersättare till pastorer i två olika församlingar. Det är en spännande tanke att Tychikus var där när Paulus skrev breven till församlingarna i Efesos och Kolosse. Jag läste någon som spekulerade i att det kanske var han som hjälpte Paulus att skriva, det vill säga att Paulus dikterade och Tychikus skrev. Mer säkert är i alla fall att Tychikus var den som fick förtroendet att bära brevet och leverera det till församlingarna. Vilket sannolikt innebär att det var Tychikus som läste upp breven för församlingen, vilket i sin tur skulle kunna innebära att han var den första som förklarade breven för församlingarna.

Kanske var det så att Tychikus var den förste som gav en predikoserie genom Efesierbrevet. Han läste brevet och förklarade. Vad menar Paulus när han skriver att vi inte kämpar mot kött och blod utan mot ondskans andemakter i himlarymderna? Vad menar han med att vi ska fyllas av all Guds fullhet? Man kan föreställa sig hur församlingen flämtade när han läste att skiljemuren mellan judar och hedningar är nedriven och Kristus har gjort de båda till en enda ny människa. Eller när han läste att Guds vishet i sin väldiga mångfald skulle göras känd genom församlingen. ”Va?! Är det möjligt? Ska enheten i vår församling vara Guds främsta verktyg för att förkunna sin vishet för världen?”

Återigen kommer jag tillbaka till uttrycket ”den helige Andes händer”. Ferguson säger att det här är hur den helige Ande *förkunnar* och *förmedlar* Kristus för dessa troende i Efesos. Tychikus är en man som gärna står till tjänst, både i stort och smått. Så det är inte konstigt att det är honom Paulus sänder till uppmuntran för församlingen.

II. EN VÄLSIGNESE TILL KRAFT

Det andra vi ser i texten och det sista Paulus gör i Efesierbrevet, är att han sänder en välsignelse till kraft.

Efesierbrevet 6:23-24 (SFB-15)

²³Frid vare med bröderna och kärlek och tro från Gud Fadern och Herren Jesus Kristus. ²⁴Nåd och odödlighet åt alla som älskar vår Herre Jesus Kristus.

Den följer tre huvudsakliga tankar: frid, kärlek och nåd. Vi tar dem i tur och ordning.

1. Frid

Paulus börjar med frid. ”Frid vare med bröderna.” Frid som kommer från Gud och flödar genom bröderna.

Han talar återkommande om frid i Efesierbrevet. I kapitel 6, vers 15 uppmanar han församlingen att bära som skor på sina fötter den beredskap som *fridens evangelium* ger. Fridens evangelium. Evangeliet ger frid.

Dels ger det frid mellan människa och Gud. Genom Jesu död är vägen öppen till Fadern. Paulus säger i Romarbrevet 5:1 att ”när vi nu har förklarats rättfärdiga av tro, har vi *frid med Gud* genom vår Herre Jesus Kristus.”

Och dels har vi den text som jag redan har nämnt i Efesierbrevet 2:14 och sedan i vers 17, att han är *vår* frid, alltså frid mellan oss, han som har gjort de två till ett och brutit skiljemuren. Det är vad evangeliet har gjort; det har skapat frid mellan oss och Gud och det har skapat frid mellan oss människor.

Men nu är frid ett sådant ord som man behöver säga med vördnad. För vad kostade den friden? Vad kostade det honom att skapa frid mellan Gud och människor? Den kostade Jesu Kristi ofrid. Tänk på den översteprästerliga välsignelsen, den aronitiska välsignelsen i Fjärde Mosebok 6:24,

4 Moseboken 6:24-26 (SFB-15)
24Herren välsigne dig
och bevar dig.
25Herren låte sitt ansikte lysa över dig
och vare dig nådig.
26Herren vände sitt ansikte till dig
och give dig frid.

Det är en underbar välsignelse. Men den ges oss till högsta tänkbara pris, nämligen Guds Enfödde Sons eget liv. När Jesus Kristus spikades fast på korset och bar vår synd fick han höra andra ord. ”Herren förbannar dig. Herren döljer sitt ansikte för dig. Herren vänder sig bort från dig. Han driver bort dig och kastar ut dig i mörkret utanför bland de onda och förbannade. Herren visar sin vrede mot dig och ger dig helvete.”

Och ur mörkret hör vi hans förtvivalde ord, ”min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?” Svaret är: så att vi kan ha frid med Gud.

Detta är en välsignelse som kommer ur Guds förbund med sitt folk. Detta är vad evangeliet gör; det ger frid och denna frid genomsyrar allting. Vi har fått gå in i en relation till Gud där han är vår himmelske Fader som älskar att ge goda gåvor åt sina barn och som lovar att vaka över oss och beskydda oss. Även genom de värsta av lidanden, även om det innebär att han tar oss hem. Den friden tas aldrig bort, oavsett omständigheter, oavsett prövningar. Även om sorger rullar in som havets vågor och kastar mig runt i mörker och desillusion. Oavsett vad som händer, har vi frid. Frid vare med bröderna.

2. Kärlek

Och kärlek. Kärlek som kommer från Gud och flödar genom er. Kärlek tillsammans med tro. Du minns hur han började Efesierbrevet 1:4.

Efesierbrevet 1:4-6 (SFB-15)
4Han har utvalt oss i honom före världens skapelse till att vara heliga och fläckfria inför honom. 5 I kärlek har han förutbestämt oss till barnskap hos honom genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas beslut, 6 till ära och pris för den nåd som han har skänkt oss i den Älskade.

Sedan i kapitel 2:4,

Efesierbrevet 2:4-5 (SFB-15)

«Men Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, 5 även när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande med Kristus. Av nåd är ni frälsta!

Sedan i kapitel 3:19, i slutet av den fantastiska bönen där Paulus ber att församlingen ska bli rotad och grundad i kärleken,

Efesierbrevet 3:18-19 (SFB-98)

«Då ska ni tillsammans med alla de heliga kunna fatta bredden och längden och höjden och djupet 19 och lära känna Kristi kärlek, som går långt bortom all kunskap.

Den kärlek, Kristi kärlek, som går långt bortom all kunskap. Att lära känna den kärlek som går långt bortom all kunskap.

”Jag vill att ni ska lära känna den kärleken”, säger Paulus. ”Och jag vill att ni *förtröstar* på den kärleken.” Kärlek och tro. En kärlek som håller mig fast; en kärlek som aldrig lämnar mig eller överger mig. En kärlek som tagit tag i mig, som har sin begynnelse i ett evigt rådslut som låg fast innan världens grund blev lagd. I kärlek har han förutbestämt oss till barnaskap!

Paulus avslutar detta brev på samma sätt som han avslutar flera av sina andra brev och genom att påminna dem om den frid som kommer från evangeliet och om den kärlek som är begynnelsen av evangeliet.

3. Nåd

Sedan kommer han till nåden. ”Nåd åt alla som älskar vår Herre Jesus Kristus.”

Det finns en teknisk fråga om vad ordet ”odödlighet” eller ”oförgänglighet” ska kopplas till. Här har Svenska Folkbibeln valt en minoritetsväg. Det är nästan ingen annan bibelöversättning som av starka grammatiska skäl valt att översätta versen som Svenska Folkbibeln, att Paulus talar om ”nåd och odödlighet”. Den vanligaste översättningen är att koppla odödlighet eller oförgänglighet till kärleken som nämns strax efter och då skulle syfta till en kärlek som odödlig, det vill säga, som inte förstörs av döden, utan som fortsätter i all evighet. Då skulle texten översättas i stil med: ”nåd åt alla som älskar vår Herre Jesus Kristus med odödlig kärlek.”

Men tillbaka till nåden. Efesierbrevet är nådens epistel. Aldrig framgår nåden så klart som i andra kapitlets femte och åttonde vers när Paulus säger ”av nåd är ni frälsta!” Vi, som var döda i våra överträdelser. Vi, som var fallna och korrupta, utan Gud och utan hopp i världen. Men Gud sände sin Son att dö för oss och genom *nåd* – inte på grund av något i oss; inte på grund av våra meriter, inte på grund av våra gärningar eller våra löften eller våra ambitioner eller vår godhet eller någonting vi någonsin skulle ha kunnat åstadkomma – utan helt och hållet utav nåd; av oförtjänt godhet mot oss, frälste han oss.

”Nåd åt alla som älskar vår Herre Jesus Kristus.”

Paulus talar inte så mycket om nutid som han gör om framtid. Det är vad en välsignelse gör. Den säger: ”gå i denna nåd. Gå i kraft av denna nåd. Gå i kraft av denna kärlek.” Den talar om *framtida* nåd, inte bara den nåd vi fått ta emot i det förflutna, utan nåd för morgondagen. Nåd som övertäcker de synder vi fortfarande inte ens begått.

Det finns inte en synd som en troende i förening med Kristus kan begå, som kan skilja honom från kärleken från Gud genom Jesus Kristus vår Herre. Det är ett förbluffande faktum med evangeliet, att Guds nåd är oförstörbar. Som du smakat på nåden i det förflutna och som du smakar på nåden idag under förkunnelsen av hans ord – så finns det nåd också för morgondagen. Så gå i kraft av denna framtida nåd.

Paulus avslutar varje brev med nåd. Det är ett obeskrivligt viktigt ord för honom. Det är som att han säger: ”predika detta för dig själv. Påminn dig om Guds nåd varje dag. Varje morgon när du stiger upp säger du till dig själv: ’av nåd är jag frälst. Av Guds godhet. Inte av mina drömmar eller ambitioner eller min förträfflighet i något avseende. Det är på grund av Guds nåd som jag kommit in i Guds rike och det är på grund av nåd som jag kommer att bevaras i hans rike. Det är på grund av hans nåd och bara hans nåd som jag inte har något att frukta i framtiden, varken i livet eller döden, utan kan lugnt förtrösta på hans godhet och omsorg genom allt.’”

Jag är en syndare, frälst av nåd. Jag är en syndare, frälst av nåd. Frälst av nåd.

AVSLUTNING

Så säger Paulus från sitt fängelse till denna älskade församling: ”jag vill att du ska gå i kraft av evangeliet. Gå i kraft av den *frid* som evangeliet ger. Gå i kraft av den *kärlek* som är evangeliets begynnelse. Och gå i kraft i den livsförvandlande *nåd* som är evangeliets budskap.”

Av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen ska berömma sig. (Ef 2:8-9)

Påminn dig om det varje dag. Varje dag. ”Jag är en syndare, frälst av nåd. Frälst av nåd.” Då kommer du att se, som puritanen Thomas Brooks säger,

Nåd och härlighet skiljer sig väldigt lite åt; den ena är fröet, den andra är blomman; nåd är härlighet i strid, härlighet är nåd i triumf.

//Grace and glory differ very little; the one is the seed, the other is the flower; grace is glory militant, glory is grace triumphant.